

*** Klantdirecteuren IND

Van Hootddirecteur IND
 Datum 18 juni 2013
 Ons kenmerk WI 2013/12 (AUA)
 Vindplaats Migratierecht B1/9
 Onderwerp Werkinstructie kostenverhaal referent

Inhoud:

1. Inleiding.....	1
2. Kostenverhaal.....	1
3. Juridisch kader.....	2
4. Werkwijze.....	3
<i>Verwijderingen</i>	3
<i>Beoordelen of kosten van de uitzetting verhaald kunnen worden</i>	3
<i>Start behandelplan</i>	4
<i>Kostenspecificatie</i>	4
<i>Voornemen</i>	4
<i>Beoordelen zienswijze</i>	5
<i>Beslissing en vordering</i>	5
<i>Niet verhalen kosten</i>	5

1. Inleiding

In deze werkinstructie wordt uiteengezet hoe de IND onder het Modern Migratiebeleid (MoMi) een deel van de kosten die de Nederlandse staat heeft gemaakt voor de uitzetting van een vreemdeling kan verhalen op de referent of de gewezen referent. Het betreft hier het verhalen van kosten op een referent of de gewezen referent van een vreemdeling, die in het bezit is geweest van een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd of geprobeerd heeft deze te verkrijgen.

Het verhalen van de kosten van de uitzetting wordt in INDiGO ondersteund met behandelplan BP 126 'verhalen kosten' en correspondentie

2. Kostenverhaal

De garantstelling door de referent vervalt onder MoMi, omdat deze in de uitvoeringspraktijk geen betekenisvolle rol vervulde. Door de hoge kosten van het voeren van een civiele procedure, zijn in de praktijk nauwelijks kosten op basis van de garantverklaring op de garantsteller verhaald. In plaats van de garantverklaring is in artikel 66 Vv en de artikelen 6.2 en 6.4 Vv voorzien in de mogelijkheid dat

bepaalde kosten van de uitzetting van de vreemdeling kunnen worden verhaald op zijn referent of de gewezen referent. Met de regeling van de bestuursrechtelijke geldschuld van titel 4.4 van de vierde tranche Avb is een laagdrempelige bestuursrechtelijke rechtsbescherming voor de referent opgesteld, waarmee de hogere civielrechtelijke kosten van rechtsbescherming worden vermeden.

Door het mogelijk te maken bepaalde kosten bij de uitzetting van de vreemdeling uit Nederland op de referent te verhalen, wordt beoogd de referent meer bewust te maken voor zijn verantwoordelijke positie in het migratieproces. Aan de mate waarin de referent de uitzetting van de vreemdeling uit Nederland verweten kan worden, wordt bij het verhalen van de kosten op de referent geen betekenis toegerekend. De referent kan bijvoorbeeld aansprakelijk worden gesteld door een deel van de kosten die gepaard gaan met de eventuele uitzetting van de vreemdeling na verbreking van zijn huwelijk of relatie. Het is redelijk om van de referent te verwachten dat hij een deel van de kosten van de uitzetting op zich neemt en deze kosten niet volledig op de Nederlandse staat worden afgeventeld.

Uitsluitend de kosten van uitzetting, die de vreemdeling zou hebben gemaakt als deze Nederland uit eigen beweging zou hebben verlaten, worden op de referent of de gewezen referent verhaald. Dit stelt de referent van te voren in staat een redelijke inschatting van die kosten te maken. Concreet betekent dit, dat de directe kosten van de terugreis, transport naar het vliegveld en identiteitsbewijzen van de vreemdeling worden verhaald op de referent, maar dat de kosten van eventuele vreemdelingenbewaring en escortering bij dreigend verzet van de vreemdeling niet onder de aansprakelijkheid van de referent vallen.

De aansprakelijkheid van de referent voor de kosten is in tijd beperkt. Waar de garantstelling door de referent veelal voor vijf jaren bindend was, is de aansprakelijkheid van de referent voor een deel van de kosten van uitzetting beperkt tot een jaar, nadat de referentstelling is geëindigd. Een uitzondering op de termijn van een jaar is voorzien ten aanzien van de referent of gewezen referent van wetenschappelijk onderzoekers in de zin van de richtlijn 2005/71/EG. Voor deze referenten wordt conform artikel 5, derde lid van die richtlijn een termijn van zes maanden aangehouden.

De rechtsbescherming tegen besluiten in het kader van het verhaal van de kosten van de uitzetting wordt beheerst door het vreemdelingenprocesrecht. Dit brengt onder meer mee dat de termijn voor het indienen van een bezwaar- of beroepschrift vier weken bedraagt en dat de rechtbank te bevoegd is.

Turkse werknemers

De Turkse onderdanen die wordt toegelaten voor seizoenarbeid, lerend werken, arbeid in loondienst, arbeid als kennismigrant, als houder van een Europese blauwe kaart of als wetenschappelijk onderzoeker in de zin van richtlijn 2005/71/EG, worden aangemerkt als Turkse werknemer. In deze gevallen wordt bij de eerste toelating niet als eis gesteld dat de werkgever van de Turkse werknemer als referent optreedt. De werkgever die niet als referent van zijn Turkse werknemer wil optreden, kan daartoe niet worden verplicht en hem zal dan ook geen bestuurlijke boete kunnen worden opgelegd wegens niet-naleving van de wettelijke verplichtingen. Ook zal het verhaal van een deel van de kosten van een eventuele uitzetting van de Turkse werknemer op de referent of gewezen referent niet aan de orde zijn.

Voor een Turkse werknemer die als referent optreedt voor zijn gezinsleden, gelden de wettelijke verplichtingen niet. Ook worden de kosten van een eventuele uitzetting na verblijfsbeëindiging van het gezinslid, niet verhaald op de Turkse werknemer.

3. Juridisch kader

Wet- en regelgeving

Artikel 66 Vreemdelingenwet (Vw)
Artikelen 6.2 en 6.4 Vreemdelingenbesluit (Vb)
Artikel 6.2a Voorschrift Vreemdelingen (VV)
B1/9.2 Vreemdelingen-circulaire (Vc)

Toelichtingen:

Memorie van toelichting Vw:
- hoofdstuk 2, paragraaf 2.1 op bladzijde 4.
- hoofdstuk 2, paragraaf 2.6 op bladzijde 19 tot en met 21.

- hoofdstuk 5, op bladzijde 43
- toelichting bij artikel 66 op bladzijde 92 en 93.

Nota van toelichting Vb:

- hoofdstuk 2, paragraaf 2.2, op bladzijde 52 en 53.
- hoofdstuk 2, paragraaf 2.7, op bladzijde 55
- toelichting bij artikel 6.4, lid 3, onderdeel h, bladzijde 192 tot en met 195.

-Toelichting bij artikel 6.2a VV, bladzijde 42

Voor wat betreft het overgangsrecht:

Memorie van toelichting Vw, toelichting bij artikel XII op bladzijde 107 en 108.

Nota van toelichting Vb, toelichting bij artikel XII op bladzijde 205 en 206.

4. Werkwijze

In deze paragraaf wordt aan de hand van een aantal stappen beschreven hoe de kosten van de uitzetting van de vreemdeling kunnen worden verhaald op de referent of de gewezen referent

Verwijderingen

Beoordelen of kosten van de uitzetting verhaald kunnen worden

Start behandelplan

Kostenspecificatie

Voornemen

Beoordelen zienswijze

Beslissing en vordering

Niet verhalen kosten

4.1. Verwijderingen

- Periodiek wordt vastgesteld op welke referenten de kosten voor de uitzetting verhaald kunnen worden.

4.2. Beoordeling of kosten van de uitzetting verhaald kunnen worden

Om te kunnen vaststellen of de kosten van de uitzetting verhaald kunnen worden op de referent of de gewezen referent moeten de onderstaande vragen doorlopen worden.

1. Is de nieuwe (MoMi-) referentensystematiek van toepassing op de referent of kunnen de kosten van de uitzetting verhaald worden op basis van de garantverklaring?

Een referent 'oude stijl' is op 1 juni 2013 een referent 'nieuwe stijl' geworden. Op de referenten 'nieuwe stijl' zijn de wettelijke verplichtingen van MoMi van toepassing en bestuursrechtelijk kostenverhaal is mogelijk. Echter, een referent 'oude stijl' is een referent 'oude stijl' gebleven en blijft dit gedurende een overgangsperiode van vijf jaar zolang hij de referent is van een vreemdeling:

- die voor 1 juli 2010 in het bezit is gesteld van een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd; en
- de verblijfsvergunning sinds die datum niet gewijzigd is.

Als de voor 1 juli 2010 verleende verblijfsvergunning gewijzigd is of wijzigt, bijvoorbeeld omdat de beperking gewijzigd is, is de nieuwe referentensystematiek op de referent van toepassing. De overgangsperiode is beperkt tot vijf jaar na de inwerkingtreding van MoMi, dat wil zeggen tot 1 juni 2018. Vanaf deze datum zijn er geen referenten 'oude stijl' meer. *Let op: gedurende deze overgangsperiode kunnen de kosten van de uitzetting conform het kostenverhaal MoMi (bestuursrechtelijk) ook op een referent 'oude stijl' verhaald worden, als deze ten behoeve van het verblijf van de vreemdeling een garantverklaring heeft ondertekend, die nog geldig is.*

(Zie de toelichting bij artikel XII Vw en artikel XII Vb).

- o Nee, de kosten kunnen niet verhaald worden op de referent.
 - o Ja, ga verder met de onderstaande vragen
2. Is sprake van één of meerdere omstandigheden, bedoeld in artikel 6.4, derde lid, aanhef en onder a tot en met g, Vb?
Noot: in de praktijk zal het zelden voorkomen dat de kosten verhaald kunnen worden op een vervoerder. Uitsluitend als er een renewal

order in het dossier zit, kunnen de kosten mogelijk verhaald worden op een vervoersonderneming. Neem in dat geval contact op met de AUA (A&T) dossierhouder.

Noot: raadpleeg artikel 2b Vreemdelingencode om te bepalen wanneer het referentschap eindigt.

- Nee, ga verder met de onderstaande vraag.
- Ja, de kosten kunnen niet verhaald worden op de referent.

3 - Blijkt uit het dossier van de vreemdeling dat sprake is van één of meerdere omstandigheden, genoemd onder paragraaf BI/9.2?

Noot: een objectief waardeerbaar bewijsmiddel waaruit blijkt dat een vreemdeling is teruggekeerd naar het land van herkomst of een land waar zijn toelating is gewaarborgd, is bijvoorbeeld een kopie van de in- en/of uitreisstempel(s) in het paspoort van de vreemdeling. Een foto van de vreemdeling die op Schiphol de douane passeert valt daar niet onder.

- Nee, de kosten kunnen worden verhaald op de referent. Ga naar 3.
- Ja, de kosten kunnen niet verhaald worden op de referent.

4.3. Start behandelplan

- De CPU voert een nieuwe zaak op in INDiGD, als is vastgesteld dat een vreemdeling die Nederland is uitgezet een referent heeft op wie de kosten mogelijk kunnen worden verhaald. Het zaaktype is 'maatregel, de werksoort 'verhalen kosten' en de kwalificatie '963 kosten uitzetting'. De CPU voert de zaak op bij laatste verbliftgevende procedure in de zaak van de vreemdeling die is uitgezet. De referent op wie de kosten worden verhaald wordt hierdoor gekoppeld aan de opgevoerde zaak en vermeld bij de klant-zaakrelaties. De zaak is dus ook zichtbaar bij de referent. De CPU voert de IND als 'opdrachtgever' aan de klant-zaakrelaties toe.

4.4. Kosten specificatie

- Verzoek DT&V per mail om een kostenspecificatie. Stuur een mail aan de volgende twee e-mailadressen van DT&V: ind@div.minvrij.nl en ind@div.minvrij.nl. In het onderwerpveld van de mail vermeld je: 'kostenspecificatie uitzetting volgens werkafspraken'. In de mail verzoek je om een overzicht van de gemaakte kosten voor:
 - het vliegticket;
 - het vervoer naar het vliegveld; en
 - het reisdocument.Vermeld verder in de mail de volgende gegevens van de vreemdeling:
 - voor- en achternaam of -namen;
 - gehoordatum;
 - nationaliteit;
 - v-nummer; en
 - dossier- en/of klantnummer.
- DT&V stelt binnen vier weken een kostenspecificatie op en stuurt deze per mail aan de IND. De DT&V stelt de hoogte van de kosten van uitzetting vast aan de hand van bijlage 22, toelichting bij artikel 6.2aVV.

4.5 Voornemen

- Na ontvangst van de kostenspecificatie van DT&V breng je een voornemen uit aan de referent waarin je het bedrag vermeldt dat de IND van plan is om op de referent te verhalen. Dit is het bedrag dat in de kostenspecificatie van DT&V vermeld staat, verhoogd met acht procent administratiekosten. De administratiekosten mogen maximaal 1.200 euro bedragen (zie bijlage 22, toelichting bij artikel 6.2aVV).
- Met het voornemen stuur je de bijlage kostenverhaal / kostenspecificatie mee waarin je de gegevens uit de kostenspecificatie van DT&V en de administratiekosten verwerkt. Gebruik het tussenbehandelplan voornemen in BS022/024. Gebruik de correspondentie die aangeboden wordt in INDiGO. Sluit BS022/024 de eerste keer af met 'voornemen'.
Noot: soms is sprake van een gemachtigde (bijvoorbeeld een bedrijf) die namens de referent de verbliftaanvraag of verbliftaanvragen indient. Verstuur het

¹ Een removal order is een brief aan een vervoersmaatschappij, waarin deze aansprakelijk wordt gesteld voor het terugbrengen van de vreemdeling naar de plek waar hij zijn reis is begonnen.

voornemen niet aan deze gemachtigde, maar aan de referent (tenzij de gemachtigde ook gemachtigd is voor procedures die betrekking hebben kostenverhaal).

4.6 Beoordelen zienswijze

- Beoordeel na ontvangst van de zienswijze en de meegestuurde bewijsmiddelen of de referent heeft aangetoond dat sprake is van één of meerdere van de in artikel 6.4, derde lid, aanhef en onder a tot en met g, Vh of paragraaf B1/5.2 bedoelde omstandigheden.

Noot: bij het verhalen van de kosten van de uitzetting op de referent wordt geen betekenis toegekend aan de mate waarin hem de uitzetting van de vreemdeling uit Nederland verwijzen kan worden (zie Memorie van Toelichting Vw).

- Zo ja, ga naar 4.8.
- Zo nee, ga verder naar 4.7.

4.7 Beslissing en vordering

- Maak handmatig een vordering aan door BS 090 toe te voegen aan het behandelplan. Wijzig het zaaktype van 'leges' in 'kostenverhaal'. De velden die naast veld 'bedrag' in ieder geval ingevuld moeten worden zijn de velden 'betaalwijze' en 'betalende organisatie / persoon'. Kies als betaalwijze 'storting op bank'. De 'betalende organisatie / persoon' is de referent op wie je de kosten van de uitzetting verhaalt. Wanneer je de vordering hebt aangemaakt en het te verdienen bedrag hebt ingevuld, krijg je een vorderingsnummer. De referent dient het bedrag binnen zes weken te betalen. Het indienen van een bezwaarschrift heeft geen schorsende werking.
- Verstuur de beslissing waarin staat dat de referent de kosten van de uitzetting aan de IND moet betalen. Van belang is dat je het vorderingsnummer in de beslissing vermeld. Gebruik BS022/024 en de correspondentie die aangeboden wordt in INDiGO.
- Mail een afschrift van de beslissing aan de hovenvermelde mailadressen van DT&V.
- Start het nabehandelplan door de afdoening 'verhalen kosten'.
- De afhandeling van de vordering wordt verder afgewikkeld door de Afdeling Financiën. Als de referent het bedrag niet binnen zes weken betaalt stuurt de Afdeling Financiën een aanmaning. Als de referent vervolgens niet binnen twee weken betaalt draagt de Afdeling Financiën de vordering over aan het CJIB, die deze vordering vervolgens int.

4.8 Niet verhalen kosten

- Als je een voornemen hebt uitgebracht en vervolgens uit de zienswijze en/of de overgelegde bewijsmiddelen of op andere wijze blijkt dat sprake is van één of meerdere omstandigheden, bedoeld in artikel 6.4, derde lid, aanhef en onder a tot en met g, Vh, bericht je de referent dat hij de kosten van de uitzetting niet hoeft te betalen. Gebruik hiervoor de correspondentie in INDiGO en kies voor de afdoening van BS022/024 'besluit geen verhalen'.